

Српском спорту недостаје предузетнички дух

Кошаркашки тренер Братислав Ђорђевић сматра да би српски спорт требало да буде постављен на другачијим основама, па тако и да мандатарима воде главну реч а не делегати

На страницама спортске рубрике „Политике” недавно је било речи о томе да су се у српском веслању неки клубови уздигли до нивоа самофинансирања. Кошаркашки тренер Братислав Ђорђевић, који на многим трибинама и округлим столовима указује да без предузетничког духа српски спорт нема светлу будућност, сматра да су веслачи прави путоказ. Али, и да има још светлих примера, у кошарци, фудбалу, одбојци, теквондоу и многим другим спортовима.

–Сведоци смо у каквом се стању налази српски спорт, кад је реч о финансирању. Недавно смо могли да се уверимо какви су односи Звезде и Партизана у ватерполу и какве муке њих муче – говори Ђорђевић. – Неколико клубова и савези код нас своје програме углавном покривају новцем из државне касе, а та каса је све тања, Не користи се могућност, коју закон предвиђа, да се судбина узме у своје руке и да се кроз предузетничке активности дође до самофинансирања.

Ђорђевић подсећа како је деведесетих година прошлог века, са колегама из КК Раднички организовао међународни турнир „Трофеј Београда”, који је водила истоимена фирма.

–Та фирма је водила „Трофеј Београда” од оснивања, 1994. године, до бомбардовања 1999. Организовали смо, поред тог турнира, и друге манифестације, као што су стритбол, ол-стар мечеве, разне инфраструктурне пројекте, развојно-тренажне центре, виша кошаркашка школа, образовни центар и друго, као и хуманитарне акције. После рата, кад је престао да постоји „Трофеј Београда”, при Савезу је основана друга фирма „Баскет груп”, која и данас постоји и бави се комерцијалним активностима. Принцип је остао исти: да се од свега онога што доноси приход, новац улаже у кошаркашке програме. Нешто слично је пре две године направио и Спортски центар „Динамик” на Дорћолу, повезавши свој комерцијални објекат с оснивањем кошаркашког клуба у којем је и једини инвеститор. Дакле, спортски центар је оснивач клуба, а не обратно. Што је и логично, јер спортски центар има ресурсе да финансира клуб, док већина клубова као подстанари једва плаћају кирије спортским објектима.

Ђорђевић каже да ће држава и локалне самоуправе наставити да издвајају одређена средства за спортске савезе и клубове, али да ће то увек бити недовољно за остварење великих спортских циљева. Зато је неопходно да се пронађу додатни системи финансирања:

–Из тих разлога морамо да се оријентишемо у два правца. Први је да реагујемо у складу са статутом и променимо систем управљања у свим спортским институцијама. Делегатски систем, који је и даље на снази у малтене свим спортским институцијама, треба под хитно мењати и оријентисати се на мандатарски или полумандатарски. То значи да би људима на челу организација требало дати шансу да своје идеје реализују са својим кадровима, који ће самим тим преузети сву одговорност на себе. Сведоци смо да су у неким клубовима направљени милионски дугови а да нико није одговарао за то. Зато што се у

делегатском систему стално одговорност пребацује на другог и увек се траже дежурни кривци.

На примедбу да је у време СФР Југославије, када је и сам био државни шампион, делегатски систем давао вансеријске резултате, Ђорђевић каже:

–У оно време није постојала потреба за толико великим новцем, а спортисти и спортске организације су имали знатно скромније прохтеве. Данас би требало, пре свега, одвојити професионални спорт од аматерског и одређеним критеријумима одредити начин финансирања.

Ако је један од првих потеза укидање делегатског система, шта је други?

–То је стварање услова за самофинансирање, што је могуће и у делегатском систему, уколико група управљача има идеју како да организује самофинансирајуће пројекте. Већ сам говорио о неким позитивним примерима. Што се тиче приватизације, коју држава већ дуго најављује, она нема никакве везе с овом мојом причом. Јер приватизација може да буде као у случају ФК Чукарички, који функционише тако што је фудбал само додаток на пет-шест врста послова којима се иначе баве његови власници. Ја овде говорим о оснивању сопствених фирми при спортским институцијама, које ће се, поред организације спортских садржаја, бавити и делатностима које нису уско везане за спорт. Као што су „ај-ти” послови, ресторани, вртићи, разне манифестације, кампови... Клуб би тако запошљавао квалитетне младе људе који би самим тим „зарађивали” плату, а екстра приход би ишао на финансирање спортских програма. Тако би многи незапослени стручњаци могли да дођу до посла.

Кључни предуслов за ову замисао јесу кадрови каквих тренутно нема довољно у Србији, истиче Ђорђевић:

–Мало је оних који разумеју значај предузетништва у спорту а још мање оних који би могли да га примене у пракси. Парадокс је да неке клубове и савезе воде људи који су у својим фирмама предузетници, али у спорту не умеју и немају времена да спроведу ту идеју у дело. Да бисмо имали предузетнике у спорту, морамо да школујемо такве кадрове. То је изводљиво кроз неформалне програме школовања. Да не бисмо остали само на констатацији, једна група стручњака се окупила око идеје школовања кадрова за предузетнике у спорту и већ припремила пројекат којим ће омогућити младим људима да остваре, додатним образовањем, могућност рада у спорту. До сада смо имали три трибине на ове теме без присуства спортских институција и државе, па сада очекујемо већу заинтересованост и већу сарадњу за добробит нашег спорта.

Александар Милетић